

**آیین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاهها /
دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی مصوب بیست و هشتمین جلسه شورایعالی
برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵**

عنوان قانون:

متن قانون:

مصوبه (از آیین نامه
ها)

آیین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاهها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در ۱۳ ماده و ۱۹ تبصره در بیست و هشتمین جلسه شورایعالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ مطرح شد و با اکثریت آراء به تصویب رسید.

مصوبه بیست و هشتمین جلسه شورایعالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در خصوص آیین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاهها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی از تاریخ ابلاغ جهت کلیه دانشجویان مشمول این آیین نامه صرف نظر از سال ورود به دانشگاه لازم الاجرا می‌باشد و با ابلاغ آن کلیه اختیارات تفویض شده قبلی و مقررات مغایر با آن ملغی می‌باشد.

مورد تایید است

دکتر محمدرضا صبری

دبیر شورایعالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مصوبه بیست و هشتمین جلسه شورایعالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۴/۴/۲۵ در خصوص آیین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاهها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مورد تایید است. جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر مسعود پزشکیان

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - و رئیس شورایعالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی
آیین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاهها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

کمیسیون موارد خاص که از این پس در این آیین نامه به اختصار کمیسیون نامیده می‌شود در دانشگاهها / دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تشکیل می‌شود تا با رعایت کامل مفاد این آیین نامه به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می‌شوند رسیدگی و رای نهایی صادر نمایند.

ماده ۱- تعریف موارد خاص :

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می‌شود که جریان تحصیل آنان به خاطر عللی که در تحصیلاتشان موثر بوده با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین نامه‌های آموزشی موجود ممکن نمی‌باشد.

ماده ۲- اختیارات کمیسیون:

کمیسیون مسائل آموزش مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل ، در حال اخراج، اخراجی‌ها و دانشجویانی که بنا به دلائلی غیبت موجه دارند را بصورت موردی بررسی می‌کند و در چارچوب اختیارات این آیین نامه تصمیم‌گیری و با رعایت اصول زیر رای خود را صادر می‌نمایند.

- حفظ کیفیت آموزشی و کمیت محتوای کل در یک رشته تحصیلی
- حفظ حداقل واحد درسی مقرر و میانگین کل لازم برای فراغت از تحصیل

• حفظ حداقل میانگین کل لازم در پایان هر یک از مراحل آموزشی دوره‌های دکتری پزشکی عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)

• حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس

• عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین به بالاتر

• عدم وضع مقررات و آئین‌نامه‌های جدید و یا تغییر آنها

تبصره ۱: حداکثر زمان قابل بررسی برای رسیدگی به پرونده دانشجویان اخراجی و کسانی که بنا به دلایلی غیبت موجه دارند یکسال بعد از اخراج می‌باشد در مواردی که دانشجوی بدلایلی کاملاً خارج از اختیار و اراده خود (مثل ترک تحصیل ناشی از صدور احکام قضایی) بیش از یک سال از تحصیل بدور مانده است، تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجو در اختیار کمیسیون خواهد بود.

تبصره ۲: حداکثر تعداد دفعات مجاز شرکت در امتحانات جامع علوم پایه دوره‌های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی) و جامع پیش‌کارورزی دوره دکتری عمومی پزشکی مطابق با آئین‌نامه‌های آموزشی مربوطه بوده و قابل تغییر نمی‌باشد.

ماده ۳- اعطای فرصت ارفاقی

اعطای فرصت ارفاقی به دانشجویانی که با رعایت آئین‌نامه‌های آموزشی دوره‌های کاردانی،

کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مصوب

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی به دلیل مشروطی در معرض اخراج قرار گرفته‌اند بشرط

آنکه میانگین کل آنها در دوره کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته کمتر از ۱۰ و

دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، و داروسازی) کمتر از ۱۲ نباشد و سنوات تحصیلی لازم

جهت ادامه دوره را داشته باشند.

تبصره ۱: دوره کارشناسی ارشد و دوره دکتری تخصصی **Ph.D** شامل فرصت ارفاقی نمی‌باشد.

تبصره ۲: شرط میانگین کل ۱۲ برای دوره‌های دکتری عمومی شامل دانشجویان ورودی مهرماه

۸۱ به بعد است و جهت دانشجویان ورودی قبل از مهرماه ۸۱ حداقل میانگین کل ۱۰ می‌باشد.

تبصره ۳: دانشجو نباید پس از فرصت ارفاقی در هیچ نیم‌سال مشروط شود، حتی اگر تعداد

واحدها در آن نیم‌سال‌ها کمتر از حدنصاب تعیین شده توسط شورای عالی برنامه‌ریزی علوم

پزشکی باشد در عین حال پرونده دانشجویان کارشناسی پیوسته و دکتری عمومی که یک بار از

فرصت ارفاقی استفاده نموده‌اند ولیکن سنوات تحصیلی آنها جهت ادامه دوره به پایان نرسیده

است، در صورتی که دارای شرایط خاص بشرح ذیل باشند قابل طرح مجدد در کمیسیون و

اعطای حداکثر یک فرصت ارفاقی دیگر می‌باشد:

• دانشجویان دوره‌های کارشناسی پیوسته حداقل ۱۲۰ واحد از واحدهای دوره مربوطه را با

موفقیت گذرانده باشند.

• دانشجویان دوره‌های دکتری عمومی داروسازی و دندانپزشکی حداقل ۱۴۰ واحد را با موفقیت

گذرانده باشند.

• دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی حداقل ۱۹۰ واحد را با موفقیت گذرانده باشند.

ماده ۴: اعطای سنوات تحصیلی

موافقت با اعطای سنوات تحصیلی تا یک نیمسال برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، دو نیمسال برای دانشجویان کارشناسی پیوسته، دو نیمسال برای دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته، سه نیمسال برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) و سه نیمسال برای دانشجویان دوره دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی) که بمدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات در کل دوره و یا در یک مرحله تحصیلی از دوره دکتری عمومی به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از نظر سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

تبصره ۱: اعطای سنوات تحصیلی علاوه بر فرصتهای پیش‌بینی نشده در آئین‌نامه آموزشی دوره‌های مذکور می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجویی که به دلیل مشروطی از فرصت ارفاقی مندرج در ماده ۳ و تبصره‌های آن استفاده نموده است، تنها در صورتی می‌تواند از مفاد مندرج در ماده ۴ بهره‌مند گردد که به مشکل سنوات تحصیلی برای دانش‌آموخته شدن برخورد نماید.

تبصره ۳: در دوره‌های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) که دوره آموزشی به مراحل مختلف تقسیم گردیده است، چنانچه دانشجو در مهلت مقرر جهت هر یک از مراحل دوره نتواند آن مرحله را به اتمام برساند می‌تواند از اعطای سنوات تحصیلی برخوردار شود در هر صورت حداکثر مدت سنوات اعطایی در کل دوره آموزشی نباید از سه نیمسال تحصیلی بیشتر شود.

ماده ۵- موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایل موجه و با ارائه مدرک مستدل حداکثر برای مدت یکسال تاخیر در ثبت نام و انتخاب واحد داشته‌اند این مدت برای کلیه مقاطع یکسان در نظر گرفته شود.

تبصره ۱: مدت غیبت این قبیل دانشجویان، جزء سنوات تحصیلیشان محسوب نمی‌گردد.

تبصره ۲: تاخیر و عدم مراجعه برای ثبت نام، نباید در ثبت نام اولیه باشد.

تبصره ۳: تصمیم‌گیری در خصوص دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی ورودی قبل از مهرماه ۱۳۸۳ که کلیه واحدهای آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی را گذرانیده‌اند ولیکن در سقف سنوات مجاز تحصیل از پایان‌نامه خود دفاع ننموده‌اند، برعهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه مربوطه می‌باشد.

ماده ۶- موافقت با حداکثر مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارائه مدارک مستدل و تشخیص شورای پزشکی دانشگاه به بیماری حاد یا مزمن مبتلا گشته‌اند و یک نیمسال (حداکثر ۶ ماه) بدون احتساب در سنوات تحصیلی علاوه بر ۶ ماه مرخصی زایمان به بیماری مبتلا شوند.

تبصره ۱: در مواردی که دانشجو به بیماری مزمن روانی مبتلا باشد با تشخیص شورای پزشکی

دانشگاه می تواند حداکثر از دو سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نماید. تبصره ۲: دانشجویی که مبتلا به بیماری مزمن است چنانچه با رعایت مفاد این ماده و سایر مواد این آیین نامه نتواند در مدت پیش بینی شده مطابق مقررات مندرج در آیین نامه نتواند در مدت پیش بینی شده مطابق مقررات مندرج در آیین نامه آموزشی مقطع مربوطه فارغ التحصیل گردد و یا بیماری روانی مزمن وی علاج نگردد و یا بیماری جسمی مزمن، وی را از ادامه حضور موثر در محیط آموزشی بازدارد، بر اساس تشخیص شورای پزشکی دانشگاه و مراجع ذیربط و در صورت لزوم با رای کمیسیون موارد خاص دانشگاه حکم اخراج یا تغییر رشته وی برابر مقررات آموزشی دوره مربوطه صادر خواهد شد. تبصره ۳: در هر حال مجموع مدت عدم مراجعه (موضوع ماده ۵) و یا مدت مرخصی ناشی از بیماری (موضوع ماده ۶ نباید از دو سال بیشتر شود).

ماده ۷: مواد ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و تبصره های آن بعنوان حداکثر مساعدت در دانشگاه تلقی می گردد.

ماده ۸: ترکیب اعضای کمیسیون موارد خاص دانشگاه به شرح ذیل است:

• رئیس دانشگاه بعنوان رئیس کمیسیون

• معاون آموزشی دانشگاه (نایب رئیس)

• معاون دانشجویی، فرهنگی دانشگاه

• مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه بعنوان دبیر کمیسیون

• دبیر ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه

• سه نفر از اعضای هیات علمی صاحب نظر و متعهد

• رئیس مرکز مشاوره دانشگاه

تبصره ۱: کمیسیون می تواند عنداللزوم و به تشخیص خود از مسئولین دیگر مرتبط با پرونده دانشجویی (رئیس یا معاون آموزشی دانشکده مربوط با حق رای و استاد راهنمای دانشجوی بدون حق رای) برای شرکت در جلسات دعوت نماید. تبصره ۲: کلیه اعضاء با حکم ریاست دانشگاه و به مدت ۲ سال انتخاب می شوند. انتخاب سه نفر عضو هیئت علمی به پیشنهاد شورای آموزشی دانشگاه و حکم ریاست دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: برای تشکیل جلسات کمیسیون حضور دو سوم اعضاء که رئیس و نایب رئیس

کمیسیون جزء حاضرین باشند ضروری است و رای مافوق حداقل ۵ نفر از کل اعضاء جهت تصویب لازم است.

تبصره ۴: جلسات کمیسیون در صورت وجود تقاضا هر ماه یک بار و در صورت ضرورت بنا به درخواست رئیس یا دبیر کمیسیون بصورت فوق العاده تشکیل می شود.

تبصره ۵: مصوبات کمیسیون پس از تایید رئیس یا نایب رئیس کمیسیون لازم الاجرا است. ماده ۹:

• پرونده با دستور رئیس دانشگاه علوم پزشکی یا معاون آموزشی دانشگاه به کمیسیون ارجاع شود

• مواردی که پرونده پس از طرح در شورای آموزشی دانشگاه / دانشکده به کمیسیون ارجاع

می شود.

ماده ۱۰: با توجه به حذف کمیسیون موارد خاص مرکزی در وزارت متبوع کلیه مسائل مربوط به کمیسیون موارد خاص باید در دانشگاهها حل و فصل شود. کمیسیون موارد خاص دانشگاهها مجاز به وضع آئین نامه و مقررات جدید و یا تغییر در مقررات و آئین نامه های آموزشی نبوده و صرفاً ابهامات و سوالات آئین نامه ای را از کمیته تدوین و تفسیر کننده مقررات و آئین نامه های آموزشی شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی وزارت متبوع استعلام خواهند نمود. حدود اختیارات کمیسیون موارد خاص محدود به این آئین نامه بوده و اقدامی خارج از چارچوب این آئین نامه مجاز نمی باشد.

ماده ۱۱: کمیته نظارت بر حسن اجرای مقررات و آئین نامه های آموزشی وزارت متبوع مسئولیت نظارت بر اجرای دقیق مفاد آئین نامه های آموزشی و آئین نامه کمیسیون موارد خاص را بر عهده داشته و موارد تخلف را جهت اخذ تصمیم مقتضی به روسای دانشگاهها / دانشکده های علوم پزشکی و معاونت آموزشی و امور دانشجویی وزارت متبوع اعلام می نماید.

ماده ۱۲: مفاد این آئین نامه برای دانشگاهها و دانشکده های غیر انتفاعی و وابسته به دستگاههای اجرایی لازم الاجرا است.

ماده ۱۳: این آئین نامه با ۱۳ ماده و ۱۹ تبصره در بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ جهت کلیه دانشجویان مشمول این آئین نامه صرف نظر از سال ورود به دانشگاه لازم الاجرا است و با ابلاغ آن کلیه اختیارات تفویض شده قبلی و مقررات مغایر با آن ملغی می باشد.